

TRYGGHETSUNDERSØKELSE OG TILGJENGELIGHETSVANDRING

Rettighetene gjelder ifølge artikkel 2 for alle barn uten unntakelse. Disse undersøkelsene skal bidra til å avdekke om noen barn føler seg utrygge eller ikke har samme tilgang til skolens fasiliteter som de andre. De skal også fange opp elevenes egne ideer og innspill til hvordan skolen kan bli enda mer inkluderende og trygg for alle.

I tillegg til de nettbaserte undersøkelsene vil resultatet av disse undersøkelsene danne grunnlaget for rettighetsrådets arbeid med handlingsplanen. Vi anbefaler at koordinatoren planlegger tidspunkt for undersøkelsene sammen med rettighetsrådet på deres første møte. Elevene i rettighetsrådet informerer om undersøkelsene i klassene.

Trygghetsundersøkelsen

Denne undersøkelsen bør gjennomføres først. Den skal være anonym. Det anbefales at læreren tar elevene med på en imaginær tur på hele skolens område – inne og ute – og utfordrer dem på å kjenne etter hva slags følelser de har de forskjellige stedene. Alle elevene får deretter anledning til å svare på følgende spørsmål:

- Er det noen steder du ikke føler deg trygg?
- Hvor er det, i tilfelle?
- Hva er det som gjør at det ikke føles trygt?

Elevene i rettighetsrådet organiserer svarene sammen med en av de voksne representantene. De finner sammen fram til de stedene på skolen som flest opplever som utrygge.

Tilgjengelighetsvandringen

På denne vandringen rundt om på skolens områder bør vaktmester e.l. være med i tillegg til noen elev- og voksenrepresentanter fra rettighetsrådet/elevrådet. Ta med resultatene fra trygghetsundersøkelsen for å se om det er noe som bør gjøres på de utrygge stedene som for eksempel lyssetting, gjerde, mer inspeksjon... (Trygghetsundersøkelsen kan også ha avdekket mellommenneskelige utfordringer som ikke har noe med det fysiske å gjøre, men som må tas opp med dem det gjelder.)

Inspeksjon av toalettene på Ellebjerg skole, København.
(Foto: UNICEF Norge)

Andre aktuelle problemstillinger for tilgjengelighetsvandringen kan være:

- **HOVEDINNGANGEN:** Kommer en rullestol inn hovedinngangen?/Har hovedinngangen automatisk døråpner?/ Kan man rekke døråpneren hvis man sitter i fullestol?
- **HEIS:** Har skolen heis?/Kommer man til alle etasjer med heisen?/Er det plass til rullestol i heisen?
- **TRAPPER:** Er første og siste trinn på trappen markert så personer med nedsatt syn blir oppmerksomme på trinnet?/Er det gelender å støtte seg til?
- **SKOLEBØKER:** Finnes det skolebøker med blindeskrift?/-som lydbøker?
- **DØRER:** Er dørene store nok for rullestolbrukere?/Er rommene merket?/-Også med blindeskrift?
- **TOALETTER:** Er det toaletter for rullestolbrukere i alle etasjer?/Er toalettene ryddige, låsbare og i orden?

- ANNET: Er det lyst nok i klasserommene?/Er ventilasjonssystemet godt nok?/Er teknisk utstyr som gjør det mulig for dem med nedsatt hørsel å følge med på plass?/Er det duftende planter eller annet på skolen som kan fremkalle allergi?/Er lokalene ryddige og rene?/Er dørene godt skiltet så det er lett å finne fram?

Husk å notere punkter underveis som tas med i referatet.

NB: Referat med oppsummering av resultatene henges opp på skolens rettighetsvegg og gjennomgås i elevråd, personalmøte og FAU. Elevene i rettighetsrådet informerer i klassene om resultatene av undersøkelsene.

Resultatene av disse undersøkelsene og undersøkelsene på nett legger grunnlaget for arbeidet med handlingsplanen.

Kantinen på Sten-Tærud skole (Foto: UNICEF Norge)

Rettighetsvegg på Vigersted skole, København (Foto: UNICEF Norge)